

2018 m. lapkričio 30 d.

Briuselis

BENDRA DEKLARACIJA DIGITALIZACIJOS POVEIKIS UŽIMTUMUI

Bankų sektoriaus Europos socialinių partnerių

BENDRA DEKLARACIJA DIGITALIZACIJOS POVEIKIS UŽIMTUMUI

PREAMBULĖ

Skaitmeninio poveikis finansų sektoriui yra labai platus, nes visos sektoriaus teikiamos paslaugos yra nematerialios, taigi gali būti teikiamos skaitmeniniu būdu naudojant informacijos ir ryšių technologijas (IRT). Todėl ir tradiciniai bankai susiduria su vis stiprėjančia naujų žaidėjų, kurie išnaudoja skaitmenines platformas ir ekosistemas, konkurencija. Pasitelkę IRT, bankai privalo toliau stiprinti savo konkurencingumą didindami produktyvumą. Jei bankai nori dirbti pelningai, išlaikyti darbo vietas ir didinti savo darbuotojų profesinį pasitenkinimą, tokios pastangos privalo būti sėkmingos.

Šiandieninėje visuotinio skaitmeninio ir automatizavimo eroje sėkmę lemia darbuotojų įgūdžių ir darbo būdų tobulinimas. Būtina koreguoti ir gerinti darbuotojų įgūdžius sutelkiant dėmesį į darbus, kurių negali atlikti kompiuteriai ir robotai, nes tokiu būdu didinama klientams teikiamų skaitmeninių paslaugų vertė. Finansų sektoriuje konkurencingumas labai priklauso nuo patirties ir pasitikėjimo. Kuriant vis didesnes informacijos apimtis bei daugėjant skaitmeninių operacijų skaičiui, šių savybių svarba tik didės. Norint išgauti vertę iš žalių informacijos duomenų, juos reikia surūšiuoti ir išanalizuoti – tik tuomet galima gauti klientui naudingą konfidencialią informaciją.

Akivaizdu, kad technologija ir toliau bus vienas iš svarbiausių bankų sektoriaus ateities kūrimo veiksmų, o skaitmeninio procese svarbiausias vaidmuo tenka žmonėms. Šiuo metu skaitmeninių pokyčių ir technologijų inovacijų plėtra spartėja. Kartu randasi naujų iššūkių ir galimybių socialiniams partneriams.

Socialiniai partneriai pripažįsta, kad skaitmeninėms technologijoms nuolat tobulėjant, skaitmeninimas yra vienas iš produktyvumo didinimo įrankių. Jis leidžia gerinti klientams teikiamų paslaugų bei bankų sektoriaus darbuotojų asmeninio ir profesinio gyvenimo kokybę, taip pat sukuria galimybių lanksčiau valdyti darbo laiką, todėl neturi būti naudojamas tik didinti pajamas. Taip pat dirbtinis intelektas turi būti išnaudojamas padėti žmonėms, o ne konkuruoti su jais, taigi didžiausias dėmesys turi būti nukreiptas į darbuotojų mokymą ir kompetencijų ugdymą. Svarbu skatinti strategijas, suteikiančias socialiniams partneriams galimybių išnaudoti šiuolaikinių technologijų privalumus. Ateityje sėkmę lems galimybės darbo jėgai rasti darbą.

Dėl skaitmeninių sistemų ir procesų naudojimo būtina iš esmės transformuoti darbo organizavimą. Vienas iš iššūkių yra rasti darbo metodus, kurie suderintų patirtį su kūrybiškumu, socialine sąveika ir lankstumu. Būtinos naujos darbo formos, apimančios lankstų darbo laiką ir nuotolinį darbą. Tokios formos naudingos ir darbdaviams, ir darbuotojams.

Jos gali apimti laisvai samdomą darbą, tuomet gali keistis tradicinis darbo, darbo laiko ir darbo vietos suvokimas bei kartu rasti naujų sveikatos ir saugos užtikrinimo klausimų. Tuo pat metu yra didelis potencialas gerinti esamų darbo vietų kokybę. Naudojant skaitmenines sistemas ir įrankius galima sumažinti darbuotojų administracinio darbo našumą, padėti jiems dirbti efektyviau ir suteikti jiems daugiau laiko ir išteklių padėti klientams ir juos konsultuoti.

Prognozuojant ateities darbo rinką labai svarbu laikytis holistinio požiūrio – reikia gebėti vertinti numatomą technologijų plėtros sukeltą poveikį užimtumui konkrečiuose sektoriuose. Būtina laikytis strateginės politikos, o socialiniams partneriams – kartu išnaudoti skaitmeninio galimybes ir spręsti jo keliamus iššūkius siekiant teigiamų rezultatų, formuoti skaitmeninę transformaciją bei kurti vertę visiems suinteresuotiems asmenims, įskaitant akcininkus, visą sektorių, darbuotojus, vartotojus ir visuomenę apskritai.

I. DUOMENŲ APSAUGA IR PRIVATUMAS

Teisinę sistemą sukuria Europos duomenų apsaugos teisės aktai (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas). Darbdavys privalo taikyti reikiamas priemones, skirtas apsaugoti darbo tikslais tvarkomus asmens duomenis. Darbdavys informuoja darbuotoją apie visus duomenų apsaugą reglamentuojančius aktualius teisės aktus ir įmonės taisykles. Darbuotojas privalo laikytis šių taisyklių.

Darbdavys užtikrina reikiamą IT sistemų (įskaitant stebėjimo sistemas), apsaugos lygį atsižvelgdamas į darbuotojų privatumo apsaugos reikalavimus.

II. MOKYMAS IR KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

Mokymas ir kompetencijų ugdymas yra svarbūs veiksniai socialiai atsakingai valdant skaitmeninio poveikį ne tik pritaikant darbus ir užduotis bei organizuojant darbą šiandienos, bet ir rytojaus poreikiams.

Tai apima aukštas socialines kompetencijas, gebėjimą prisitaikyti, profesinį lankstumą, taip pat tokias savybes, kaip komercijos supratimą, gebėjimą išnaudoti duomenų galimybes, žingeidumą, inovatyvumą bei išskirtines komunikacijos ir žiniasklaidos kompetencijas.

Mokymasis visą gyvenimą turi būti pritaikytas prie skaitmeninio procesui aktualių kompetencijų. Padedami darbdavio, darbuotojai turi prisiimti atsakomybę už savo tinkamumą konkrečioms pareigoms.

Bendradarbiavimas tarp socialinių partnerių ir ugdymo bei profesinio švietimo sistemomis yra labai svarbus siekiant išlaikyti sektoriuje aukšto lygio įgūdžius, kompetencijas ir inovacijų lygį. Profesinės sąjungos turi komunikuoti savo nariams mokymosi ir kompetencijų ugdymo svarbą. Perkvalifikavimas turi būti vienas iš pagrindinių darbdavių ir profesinių sąjungų prioritetų.

III. SVEIKOS DARBO SĄLYGOS IR ASMENINIO BEI PROFESINIO GYVENIMO BALANSAS

Sveikos darbo sąlygos ir asmeninio bei profesinio gyvenimo balansas ir toliau išlieka vienas iš svarbiausių socialinių partnerių tikslų vykstant skaitmeninimo procesui.

Tokiame kontekste svarbu atsižvelgti į iššūkius, kurie gali kilti randantis daugiau lankstaus darbo galimybių. Darbo laiko sąlygos turi atitikti įmonės taisykles, kolektyvinių sutarčių nuostatas, taip pat šalies ir Europos teisės aktus.

Reikia skatinti platų socialinių partnerių dialogą darbuotojų vaidmens skaitmeninimo eroje tema.

Darbdaviai ir darbuotojų atstovai sprendžia šių pokyčių iššūkius atsižvelgdami į abiejų pusių interesus.

IV. SOCIALINIS DIALOGAS

Socialiniai partneriai turi diskutuoti ir spręsti visus minėtus klausimus Europos, nacionaliniu, tarptautiniu ir įmonės lygmenimis. Palaikyti socialinį dialogą labai svarbu siekiant formuoti skaitmeninę transformaciją bankų sektoriuje.

Bankų sektoriaus socialiniai partneriai kartu kuria inovatyvią politiką ir partnerystę skatindami kurti sąžiningą ir orią rytojaus skaitmeninio darbo aplinką.

V. BŪSIMI VEIKSMAI

Socialiniai partneriai įsipareigoja geriausiu įmanomu būdu skelbti savo bendrą deklaraciją Europos, nacionaliniu, tarptautiniu ir įmonių lygmenimis.

Profesinės sąjungos, asociacijos ir darbdavių atstovai ir toliau bus informuojami apie komunikaciją ir veiksmus po deklaracijos paskelbimo, kurį lydės bendri susitikimai ir (arba) spaudos konferencijos.

Taip pat bendra deklaracija bus išversta į kuo daugiau oficialių ES kalbų, jei tam bus skirtas reikiamas ES finansavimas.

Vadovaujantis gero valdymo dvasia, kartą per metus bus rengiamas Europos socialinių partnerių stebėjimo komiteto posėdis, taip pat papildomi susitikimai, jei tą pasiūlys kuri nors viena šalis kilus nenumatytoms aplinkybėms. Tokių susitikimų tikslas bus įvertinti esamą bankų sektoriaus skaitmeninimo situaciją, aptarti naujus iššūkius ir tendencijas bei nuspręsti, kokių veiksmų turėtų imtis Europos socialiniai partneriai siekdami spręsti šiuos iššūkius.

Socialiniai partneriai ES lygmeniu gali stebėti veiksmų plano realizavimą. Stebėjimui galima pasitelkti tyrimus ir apklausas.